

Met deze serie: "25 jaar Hetty Denen Foundation in vogelvlucht" willen we u (nogmaals) meenemen in de wereld van Zambia. In het teken van "Wie A zegt, moet ook B zeggen" willen we u ook iets van de taal meegeven. De spreektaal is Engels, maar er zijn meer dan 70 talen Zambia. In Lusaka wordt het meest Nyanja gesproken. In deze uitgave vindt u meerdere woordenlijsten. Mocht u ooit in de gelegenheid zijn om een bezoek te brengen aan Zambia, dan ben u goed voorbereid. Of interessant als je een spreekbeurt gaat houden op school.

Jaren geleden (1998) zijn wij met een project gestart om een tochtige oude schuur te vervangen door een heus schoolgebouw, de 'Hetty Denen school' genaamd. En van het een kwam het ander. Want een school heeft ook een onderkomen nodig voor de leraren (2011), goede sanitaire voorzieningen (2016) en een bibliotheek (2011). En als er meer leerlingen komen, willen we ook zorgen dat er voldoende ruimte en faciliteiten zijn. Dus er kwamen in de loop van de jaren meer klaslokalen bij. Vanwege het huidige ruimtegebrek wordt er 'double stream' lesgegeven. De ene helft van de kinderen krijgt les in de ochtend, de andere helft 's middags. Naast het volgen van lessen is er ook een ruimte noodzakelijk om examens te maken. Het realiseren van een schoolhal wordt in 2019 een feit. De school zelf draagt hierin actief haar steentje bij. Het idee is om de hal tevens te verhuren voor feesten en vergaderingen. Deze inkomsten worden weer gebruikt voor de verdere uitbreiding van de school.

Er wordt in 2017 een 'Youth Friendly corner' gebouwd bij de nabijgelegen gezondheidskliniek. Hier wordt veel gebruik van gemaakt door jongeren die elkaar ontmoeten en informatie ontvangen en weer verder verspreiden.

Wie A zegt, moet ook B zeggen.

Wij helpen mee om leerlingen de gelegenheid te bieden onderwijs te volgen. Bij voorkeur tot en met een beroepsopleiding. Zo waren wij blij dat we in contact kwamen met '5xbeter'. Een project in de metaal met als doelstelling verbetering van de (veilige) werkomstandigheden in de metaalsector. Zij willen graag hun energie en talent ter beschikking stellen om met ons een project te verwezenlijken in Zambia. Bij zowel St. Ambrose als Chikupi worden in 2012 projecten gestart om de scholen te voorzien van een volledig uitgerust metaalbewerkingslokaal. Samen met 5xbeter verscheperen we in 2013 machines die in Zambia een tweede leven krijgen. Ook komen leerkrachten uit Chikupi naar Nederland voor een korte stage.

De 'Kanyama Shalom School' (gelegen in een sloppenwijk van Lusaka) helpen we om ervoor te zorgen dat leerlingen een vak kunnen leren. De scholen moeten lesgeven volgens de richtlijnen van het ministerie, maar vaak zijn de middelen niet voor handen. Voor de huishoudlessen, zoals koken, en basis hygiëne heb je materialen als borden, bestek, potten, pannen, koelkast, een diepvries, etc. nodig. We zijn blij dat we deze school hebben kunnen voorzien van huishoudspullen. Want bij het eindexamen hoort ook een praktijktest, wat onmogelijk is zonder de aanwezigheid van deze huishoudelijke spullen.

Wie A zegt, moet ook B zeggen.

HDF bestaat tot 2018 uit drie bestuursleden. Tijd voor uitbreiding van het bestuur zodat het standpunt: "Wie A zegt, moet ook B zeggen" doorgezet kan worden. Er volgt een uitbreiding met drie enthousiaste bestuursleden waardoor de stichting verder kan groeien. Want er blijven nog zoveel wensen over die het mogelijk maken dat de kinderen in Zambia soortgelijke kansen krijgen als de kinderen in Nederland.

Bij de start van de serie: "25 jaar HDF in vogelvlucht" dachten we in 6 weken het hele verhaal te kunnen vertellen. Maar gaandeweg komen we erachter dat we veel meer met u te delen hebben. En deze aflevering heet niet voor niets "Wie A zegt, moet ook B zeggen!". Zodoende hebben we besloten om de serie uit te breiden met een deel 7. Dus u kunt nog twee weken uitkijken naar het verhaal van "25 jaar HDF in vogelvlucht". Blijft u ons dan ook die extra week helpen met **delen en doneren?**

Goedemorgen	M'mawa wabwino
Goedemiddag	Masana abwino
Goedenavond	Madzulo abwino
Dankjewel	Zikomo
Sorry	Pepani
Alsjeblieft	Chonde
Hallo	Moni
Tot ziens	Tiwonana

1	Chimodzi
2	Awiri
3	Atatu
4	Zinayi
5	Zisanu
6	Zisanu ndi chimodzi
7	Zisanu ndi ziwiri
8	Eyiti
9	Zisanu ndi zinayi
10	Khumi
	Hoeveel? Zingati?

Een koud glas water/bier
Kapu yamadzi/mowa ozizira
Ik kom uit Nederland
Ndimachokera ku Nederland
Wij helpen de Hetty Denen school
Tikuthandiza Sukulu ya Hetty Denen
Dit was leuk om te doen.
Izi zinali zosangalatsa

Mijn naam is...	Dzina langa ndi
Jongen	Mnyamata
Meisje	Mtsikana
Warm	Kuthantha
Koud	Kuzizira
Goede reis	Yendani bwino
Help	Thandizeni
Ontbijt	Chakudya cham'mawa
School	Sukulu
Het is hier mooi	Ndi wokongola pano
Dansen	Kuvina
Muziek	Nyimbo